

Hemvännen.

N° 4.

Lördagen den 6 Februari.

1892.

Denna nummer innehåller 10 sidor.

Pristäflingen i n° 2.

Såsom vi lofvade i n° 3 af „Hemvännen“, införa vi nu de af Gunnar W., Georg E. och Götha W. författade, prisbelönade berättelserna tillika med af signor Elia utförda korrigeringar.

1. Gunnar W:s berättelse: „Den som ej lyder sina föräldrar, honom går det illa.“*

Rudolf B. hade den fula ovannan att ej lyda sina föräldrar, om de sade att han skulle gå till bodan för att köpa kaffe, socker m. m., började han gråta och sade att han icke ville gå, men neka man ^{honom} att gå ut då gick han, fast utan föräldrarnas lof.

En dag då det var så kallt att man icke gärna gick ut, ty det var 28 köldgrader, men då fast det var det värsta yrväder hoppade Rudolf af fröjs, och när hans föräldrar efter en stund sågs ut från förstret, så hvad fingo de se, jo, Rudolf, som hade gått ut fast han var nekad. Der stod han nu bläfrusen och småskrattade för sig själf; då blev hans far så ond på honom, att han genast tog på sig paltan och sprang ned för stapporna med sådan fart att han sprang omkull köksan, som hade varit öfver ved, och köksan föll på ryggen och fick alla klabbarna i famnen och ropade förskräckt; Han hvar blifvit galen. Men hvar hörd

*Originalen utmärka vi med ett understruket streck det felaktiga eller ottydliga stället.

ingenting utan sprang, tog Rudolf fast i nacken och hemtade honom in, der det vankades duktigt bannor och luggis. Efter en stund började Rudolf klaga att det stack i hans öra och när hans mamma såg efter, så var hans ena öra alldeles hvitt och förfuset. Långe var hans öra svullet och rodt i att pojkarne i skolan gjorde narr af honom och från den dagen var Rudolf icke mera olydig mot sina föräldrar.

Svensamma korrigerad af S. Elia.

Rudolf B. hade den fula ovannan att ej lyda sina föräldrar. Om de sade, att han skulle gå till boden för att köpa socker, kaffe eller annat, började han gråta och förklarade, att han icke ville gå, men nekade man honom att gå ut, — då gick han, ehuru utan föräldrarnes lof.

En klar vinterdag, då det var så kallt och blåste så starkt, att man ej gern gick ut, kände Rudolf en obetvingelig lust att slippa ut på gården; men då han frågade sin mamma om lof därtill, gaf hon naturligtvis ett nekande svar. Emellertid — då Rudolfs föräldrar en stund därefter sågo ut genom förstret, så hvad fingo de se? Jo, deras gosse, som gått ut, oaktadt han var nekad. Där stod han om envist, blåfusen och skakande af köld, men dock småskrattande och nöjd öfver att hafva tillfredsställt sitt begär efter förbjuden frukt. Vid äsynen härpå blef likväl Rudolfs far så ond på honom, att han genast knalade spaltet på sig och rusade ut för trapporna med sådan fart, att han sprang omkull koksau, som hade varit efter ved, så att hon föll på ryggen och fick alla klackar i famnen på sig och ropade förskräckt: „Har herrn blivit galen?“ Men herrn hörde ingenting, utan skynade ut, tog Rudolf fast i nacken och hemtade honom in, där det ~~mark~~ vankades duktigt med bannor och luggis. Efter en stund började Rudolf klaga, att det stack i hans öra, och när hans mamma såg efter, så var hans ena öra alldeles hvitt och förfuset. De häftigaste smärtor fick se dan den stackars gossen låg, då örat småningom uppfötade, och länge var det så rodt och svullet, att kamraterna i skolan skrattade och gjorde narr af Rudolf.

Där ses man, huru det går med den, som är olydig.

2. Georg 2:s berättelse: "Den som ej lyder sina för-
äldrar, honom går det illa."

Du får ej i dag gå ut i skogen, sade modern och fadern åt sin Johann, ^{strid}huru för det frågade Johann missnöjd. Jo för att i skogen bod ett rysligt troll som tar alla barn som de i da gå till skogen, därefter gingo de ut. Men när hans pappa och mamma hade gått sprang han till sin pappas kammar och tittade ut genom fönstret men då han märkte att allt var så vackert hoppade han ut genom fönstret ner på marken och började springa till skogen. Då han hade kommit långt in, tänkte han sätta sig för att vila, men hvad såg han, jo ett rysligt stort troll med sju hufvuden och sju ben. Johann började springa af alla krafter och skrek men ingen hörde det och efter par sekunder hade trollet bundit hans händer och fötter och försvann med honom långt borta till ett berg. Där han bodde kommit till berget kastade trollet honom genom ett hål in i berget. Då han hade legat en timme steg han upp och såg sig omkring märkte han att han var i grotta där det fanns ett hål i taket och omkring det fanns det olmar, spindelnet och hufvudskalor. När han såg detta började han ropa på hjälp och till all lycka hörde en vedhyggare som gick förbi ropet och sprang till hålet och när han såg Johann kastade ett rep åt honom. Johann fattade straks i repet och snart drog vedhyggaren honom upp. Han tackade mycket honom men var ändå så matt af skrämseln att med stor möda slapp hem men när han hade kommit till trappen föll han sanstofs ned. När han följande morgon vaknade tittade han omkring sig och fann att han låg i sin säng och att hans föräldrar sutto bredvid honom, då bad han snällt om förlåtelse och hans föräldrar förlät honom ejven på det vilket att han aldrig mera skulle göra på det settet. Johann lofvade det och blef från den dagen en och lydlig gosse.

Samma korrigerad.

"Du får ej i dag gå ut i skogen," sade föräldrarna åt sin son Johann.

"Hvarför det?" frågade denne missnöjd.

„Emedan det i dag är den dag på året, då det rysliga trollt, som huserar i skogen, tar alla barn till sig och gömmer dem i en otäck grotta, om de gå ut.“
Därefter gick fadern och modern ut.

Men när de aflägsnat sig, sprang Johan in i sin Pappas kammar och blickade ut genom fönstret; och då han såg, huru allt blomstrade och stod i grönska därute, öppnade han fönstret och hoppade ned på marken samt begynte springa åt skogen till, osuntert sjungande en glädsig visa. Skolan sken så vackert på de löfriga träden i skogen och fåglarnas quitter höj honom så vänligt till mötes, att Johan, glömsk af föräldrarnas varning, lockades att fördjupa sig in i skogen. Han var redan kommen långt in, då han blef troll och ville sätta sig för att fästa ut ett ögonblick. Men tänken er hans förskräckelse, då plötsligt framför honom uppenbarade sig ett troll, ett afskyvärt troll med sju hufvuden och sju ben. Ytterligt förskräckt begynte den stackars Johan att skrika af full hals och springa framåt af alla krafter. Men ingen hörde hans rop, och inom några ögonblick hade de odjuret uppnått honom och bundit hans händer och fötter samt rusade åstad med Johan på ryggen. Snart anlände de till ett berg, dit trollt let försvann med sitt bytte och lemnade det i en usel håla. Af den starka farten och af skrämelsen hade emellertid Johan behöft fullkomligt bedöfvad. När han ändligen vaknade och såg sig omkring, befann han sig till sin fasa i en grotta med ett stort hål i taket, genom hvilket ljuset inströmmade och omkring hvilket Johan varseblef krålande ormar och otäcka spindlar. Vid åsynen härpå ökades hans afsky, så att han uppgaf högljudna rop på hjälp. Till all lycka hördes dessa skrik af en i skogen sysselsatt vedhuggare, som genast begaf sig till berget och, då han fann hålet och fick syn på Johan, kastade ett medhafdot rep åt gossen, som fattade i det stramma och sålunda blef uppdragen i dagsljuset. Uppkommen tackade Johan vedhuggaren för det hjärtligaste och stälde därpå sin kosa hemåt, dit han äfven anlände till de oroliga föräldrarnas glädje. Och som han redan lidit tillräckligt af sin

Olydnad, erhöll han ej något vidare straff, men fick dock lofn att till tid hädanefter lyda sina föräldrar —, hvilket han äfven samvetsgransgjort ända till denna dag.

3. Götha W:s berättelse: „Den som ej lyder sina föräldrar, honom gör det illa.”

Det var en gång en gosse som hette Otto, han var mycket stygg, han lydde aldrig sina föräldrar. En gång sade han åt sin mamma att han ville fara ut med båt men hans mamma sade att han inte skulle få fara ut på sjön för att han kunde falla i vattnet men han tänkte inte faller jag i sjön. Der fanns en båt på stranden så satte han sig i den och nu började han ro, men när han hade rott ett litet stycke ut så fälde han en åran i sjön, han försökte och försökte att få fast i åran, men när han inte fick fast den så började han och ro med en åran, men båten gick bara runt omkring då började han och skrika och värna i båten så att den vände sig upp och ned, då kom dit några barn, då ^{skrek} sade han åt dem säg ingenting åt mamma och pappa för att de inte skall bli ledsna på mig, om jag kommer upp igen, men i i detsamma kom hans pappa och mamma för att söka sin Otto, och mamma blef så skrämmd, att hon föll baklänges med munnen oppe, då trodde Ottos pappa att mammans blef galen, men då sade hon si du inte pappa båten i kull, och var Otto är borta, då for hans pappa ut på sjön, hör ni barn frågade mammans barnen, som stod på stranden och skrek på hjälp, barnen svarade att han for ut på sjön, och så tappade han en åran i vattnet, då började han värna i båten så att den spelpte om kull och han föll i sjön, under tiden hade hans pappa hittat honom; och när han kom oppe från vattnet, så var han nästan död, men efter en stund blef han vid hifs igen Men andra dagen så gick han ut i skogen der såg han en ekkorre i ett träd, genast klättrade han upp i trädets för att fånga ekkorren, men just som han hade hunnit så högt att han skulle taga fast den så hoppade den bort, och

Otto som sträckte sig efter den föll i bakken så att han fick ett stort hål i hufvudet, då tänkte han för sig själf, så gjorde jag bara, men när han kände, att det kom blod och ett stort hål i hufvudet, då började han gråta då kom der en karl som bar hem honom, när han kom hem, frågade han af sin mamma, om hjernan kom ut, då sade hans mamma att hjernan snart kommer ut när han klifver upp i träden och faller du ner derifrån, nu skäckades efter doktore, och när han kom sade han att Otto inte skulle få gå ut på en het väcka, men när han blef frisk igen, men inte blef han bättre ändå. Så gick det med den Otto.

Sensamma korrigerad.

En gosse, vid namn Otto, var särdeles egensinnig och lydde aldrig sina föräldrar. En dag bad han sin mamma om lof att få resa ut på sjön, men hans moder, att han ej finge göra det ensam, emedan han lätt kunde falla i och drunkna. Otto däremot tänkte för sig själf: „Jag är ingen fjätkig flicka; jag är inte rädd för vattnet; jag far.“ Och så snart hans moder lemnade honom, sprang han ner till stranden, satte sig i den där befintliga båten och stötte ut från land.

Emellertid hade han dock rott blott ett ~~litt~~ stycke ut, ~~men som han~~ ~~blev~~ ~~skrädd~~ då han föll en äran i vattnet. Han försökte få tag i den, försökte — och försökte om igen, men det lyckades ej. Något stukat begett te han då ut med blott en äran; följden var att båten vände sig rundt omkring, men ej alls ditåt Otto ville.

Samtidigt kommo några barn till stranden. De sågo under skräll Ottons fruktlosa bemödanden.

Gossen vände då sin harm emot dem, och hans rörelser blefro allt häftigare; båten vickade hit och dit, allt under det Otto skrek och väsnades; slutligen kantrade farkosten — och där låg ned den olydige och egensinnige gossen i vattnet! Emellertid kunde han simma; men som det var ett stycke till land, var det på möfligt, att han ej skulle uthålla så

länge. Ånger och blygsel öfverväldigade honom, och han ropade åt barnen på stranden, som ej förstodo vidden af faran, utan med nöje sågo det lastige uppträdet, att de ej skulle omtala händelsen för hans föräldrar, ifall han komme upp. Men i samma ögonblick anlände Ottos far och mor till stranden. Oroligt öfver gossens frånvaro, hade de annat oråd och miss-tänkt, att han tvärt emot förbudet begifvit sig ut till sjö. Då modern såg sin sons farliga läge, utropade hon ett hjärtsligt rop och föll afdnad ned. Ottos far däremot hoppade hastigt i en annan båt vid stranden och rodde ut. Han ankom till Otto och upptog honom verkligen i elfte timmen, ty Ottos krafter voro alldeles uttömda.

Under tiden hade mammans återkomst till sans och af barnen fått reda på händelsen.

Otto måste bäras upp till gården och fick där intaga sängen. Ganska länge låg han sjuk, men då han blef frisk, var han likväl ej bättre än förr. En dag t. ex. klättrade han upp i ett träd för att plundra ett fågelbo, ehuru hans mor uttryckligen förbjudit honom att göra de små fåglarna illa. Uppkommen såg han en ekorre på en gren nära intill. Han sträckte sig efter den. Ekorren hoppade sin kos, men Otto föll ner från sin höga ställning och slog hål på hufrudet samt erhöi därtill bannor, då han kommit hem.

Flere dylika äfventyr kunde jag berätta om Otto, men detta må vara nog, för att visa er alla, mina vänner, huru farligt det är att vara sina föräldrar olydig.

Nyttiga lärdomar.

1. Vi skola alltid efterleva Guds bud.
2. Man skall icke vedergälla ondt med ondt.
3. Man skall aldrig låta sig behärra

skas af stolthet och öfvermod.

4. Man skall aldrig högmodas öfver inbillade jordiska företäden: ty Herren Gud kan göra dem till intet.

5. Man skall aldrig tänka ondt om sin nästa, då man ej har full orsak därtill.

Tidningens kassa har af Assessor Ervart fått emottaga — Fmk 50 pmi, huru
dan den för närvarande innehåller 1 Fmk 20 pmi.

Sigard Elia.

Lydias vaggvisa

af Sophie.

Ins. af M. J.

Slut ögat till en stund
Och sof en liten blund.
Nu barnet är så frott;
God natt, god natt, sof sött!

En vaggas skammal här
Sin lilla hjärtans kär,
Till dess i vaggan din
Du sakta slumrar in.

Var skall du drömma godt
Om hús och blomrot blott,
Och ingen kan förstå,
Hvad allt du drömma må.

Ty fast som du vi drömt,
Sa ha vi reu det glömt,
Och knappt en aning har
Därpå ditt hjärta kvar.

Förtorad är vår frid
Kanske för evig tid;
Men lycklig hvilas du
Allt i Guds frid ännu.

Och Herren Jesus ser
Ifrån sin himmel ner,
Och alla englar små
Omkring din vaggas stä.—

Slut ögat till en stund
Och sof en liten blund,
Att midt i glädjen ännu
Du vaknar upp igen.

Och Pappa kommer du
Och dansar med dig så,
Och kysser strålt på stund
Sin lilla flickas mund.

Herr Petterssons äventyr.

(Forts. fr. nr: 3).

"Jo, det är freklyt," sa jag, och
för hatten menniska," sa jag, "jag
är väl ingen nattväktare heller",
sa jag. "Från kl. 10 på qvällen till kl. 3
på morgonen och så från kl. 5 till tu-
-göt precis 14 timmar, som jag sofuit.
Det är för rasande. Nu kommer jag väl
ut till Nacka alldeles lagom tills
de andra fara hem."

"Ah, snälle herr Jettersson," säger hon,
"så farligt är det väl ändå inte. Hevern
har flinka ben," säger hon. "Om hevern går
slugtfjät, så är hevern där kl. 3."

Nå, — det är att märka, att jag bod på sö-
der —, jag begaf mig i väg för andra gån-
gen och njöt af solgasset, så att svetten
lackade ner i stoflarna. Så kom jag ut på
det härliga landet — ack, där var allting
så grönt och vackert. Och så kom jag till
en äng; då tänkte jag: pass på, Jettersson,
tänkte jag, här kan du göra dig en liten
genväg och spara dina gamla ben, och
så stuptade jag mig öfver gärdesgården.
Men jag hade inte gått tes steg, förvån-
det kom en jägare, som såg ut som en
karl — nej, en knul, som såg ut som en
jägare, och han går rakt för mig och säger:

"Ursäkta, hevern har väl tillåtelse?"
säger han.

"Tillåtelse? Till hvad?" säger jag och
ser karlen stint i synen.

"Att gå öfver ängen här, gubbe lille,"
säger han.

"Är det förbjudet där?" säger jag.

"Jo, näpt," säger han. "Har ni inte
läst den varningstaflan, som var uppsatt
för ett halft år sedan, gubbe lille?"

"Nej," säger jag.

"Farsä, ja, då får ni betala Tre kro-

norrs vite, gubbe lille," säger han.

"Men, min gode man," säger jag, "hur
kan jag veta, hvad som för ett halft år sedan
stod på varningstaflan?"

"Det angår mig inte," säger han. "Om hade
ju kunnat komma hit ut, medan taflan
stod kvar. Det stod er ju fört."

"Nej, hör nu," säger jag, "ta inte illa upp,
men det här går nästan för långt."

"Jag tar visst inte illa upp, bara ni be-
talar de tre kronorna," säger han.

Nå, för att inte bli uppkädden längre
vill jag betala honom de Tre kronorna och tar
i fickan efter min lös. Men, du store! —
jag har glömt lösen hemma och har inte
ett kronans öre för mig. Skönt, tänkte jag,
det fattades bara det! Nå, jag säger:

"Hör ju, min gode man, jag har glömt
min lös hemma; jag är rentier Jettersson
i Mattgränd. Hvad skulle ni säga, om jag skil-
kar en pengarna i morgon?" säger jag.

"Oho, gubbe lille, det går inte," säger
han. "Ni måste antingen betala genast el-
ler lemna er rockipant."

"Men — den här rocken? Min nya
borsjous?" säger jag och blir het om öronen.

"Ja visst. Men ifall ni hellre går in
för det, kan ni i stället lemna byxor-
na i pant, ~~det är alldeles efter behag~~, det är
alldeles efter behag," säger han.

Harjehanda foreteelser i naturen.

5. Sympati och antipati.

Det är väl bekant, att vissa föregiftade vacker en ögonblicklig fara hos de personer, hvilka hafva en medfödd motviga mot dem - en fara, som är fullkomligt skild från fruktan. Det finnes o - konstlade flickor, hvilka äro färdiga att skrälla till vid åsynen af en spindel; men ehuru detta många fall kan härledas sig af hvad man vanligen kallar nervsvaghet och i några sällsynta fall af en yttring af en verklig inneboende antipati, är det dock oftare, ingenting annat, än ett bevis på nervkrafts fjärlighet. Några anmärkningar om prof på verklig sympati och antipati vil dock här anföras.

Amatus Lusitanus omtalar en munk som svimmade så ofta han såg en ros och aloneplan

nade sin cell så länge rosorna blommade. Orfila fortägar om milaren Vincent, att denne greps af häftig svindel och föll i vramt, då det fanns roser i rummet. Volpri omtalar en officer, som föll i konvulsioner och förlorade medvetandet till följd däraf, att nekter blifvit insatta i hans rum. Zimmermann berättar om ett freuntimmer, som icke kunde fördraga kån - selen af siden och saten och höllhet öfverfölls af en rysning, så ofta hon vidrode det sammet - lona klädet af en persiska. Boyle uppger en man, hvilken hade en medfödd afsky för ko - ning, och en ung man, som svimmade, då han norden sopade golvet i hans rum. Boyle själf för, Fröls sin filosofi, i vramt, så ofta han hörde plaskning af vatten. Skiffkrates omtalar en viss Nilsson, hvilken svimmade, så ofta han hörde en flöjt; Sacklier bleknade vid åsynen af en vattenkrasse. Erasmus fick feberkänning, då han kände lukten af fisk. (Sols. i n: 5).

Skämt, Anekdoter m. m.

Utanskrift. "Kommen - ören med stora korset af kung nordstjärneorden, kommandören af kungl. vasaorden, riddaren af kongl. danska Dannebrogs - orden, f. d. statsrådet, konstern för Uppsala universitet, en af de aderton i svenska akademien, hans excellens, höghv. borre herr greve Gustaf Adolf Sparre. Kungl. Pat Larsson. Stockholm.

Ängeläget."

Utanskrift. "Till snicka - regesällen Fredrik Nilsson i Stockholm. Men icke han med röd häret, för det är hans bro, som heter Ludvig och är sadel - makare."

En skolkria om ett svin.

Ett svin är ringefår så stort som ett får, men ett svins ull är icke så god att göra strumpor af. Ett svin rotar och tvättar sig i somr, ett svin går alltid den bästa vägen, ett svin har fyra ben, ett under hvarys horn

af sin kropp. Af svinets fötter gör man sylta, men icke förrän svinet upp - hot ett barn, dem. Ett svin skriker förskräckt, när det regnar och när man drager det i svansen.

I skolan. Karären: Ha - ru heter homme i femini - num? - Gosser: Ornelette.

En dum betjänt. En hure hade en dum betjänt. En dag sade hans hustru till honom: "Säg detta bref och läs det till Kjöfman Nicolas vid Drött - ninggatan n: 8, en trappa upp." Betjänten kom först sent på aftonen tillbaka till sin hus - bonda, hvilken otåligt väntade på honom. "Åh, nådig herr or," sade han, förkände svetten ur pannan på sig, "jag har sprun - git omkring hela fagen, innan jag blef af med brefvet. Men ni har ej gifvit mig riktigt besked. Channeu bor icke Dröttninggatan 8, utan Kors - gatan n: 25; icke en trappa upp, utan tre trappor upp. Öfver gården; han heter ej heller Nicolas, utan Nil - ler; är icke heller någon köpman, utan en tvättmadam!"

(Alla ins. af E. D.)

Meteorologiska observationer.

Höf's termometer varje dag kl. 12 f. m. fr. o. m. den 14 Jan. 1872.

Sönd. den 31 Jan.	-3½° C.
Månd. den 1 Febr.	-12° C.
Tisd. den 2 Febr.	+2° C.
Onsd. den 3 Febr.	+1° C.
Torsd. den 4 Febr.	+1° C.
Frej. den 5 Febr.	-8° C.
Lörd. den 6 Febr.	-13° C.

Knutar att lösa.

Lösning på knutarna i n: 2: 1) Den som kan ingen matematik. - 2) Talet 37. - 3) Först voro man? Kanna placera de

sa - lica:

-	26	
26	Fr. 26	
	36	

 , sedan

13		13
	Fr.	
13		13

 så:

Rebus, Charader m. m.

- 1) Har ni ätit något till frukost? - Nej, nej på första, jag talar tyo ska. - Hvad hade han ätit? 2) Hvad är hälften af halfran af hälften af två och en half halfo? 3) Hvad är det som är ingen, men, miska och dock en människa?